

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 273 /2001
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β' Τμήμα
Συνεδρίαση της 2-5-2001**

Σύνθεση:

Προεδρεύων : Πασχάλης Κισσούδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Νομικοί Σύμβουλοι : Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Νικόλαος Μαυρίκας, Χρήστος Θωμόπουλος, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Χρήστος Παπαδόπουλος, Βασίλειος Χασαπογιάννης.

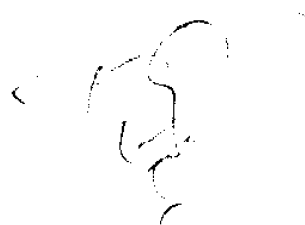
Εισηγήτρια : Μεταξία Ανδροβιτσάνεα , Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ. ερωτήματος: Α.Π. /Α1/86/20-3-2000 της Δ/σης Εκκλησιαστικής Διοίκησης - Τμήμα Β' .

Περίληψη ερωτήματος: Αν απαιτείται η έκδοση Προεδρικού διατάγματος για τη μετατροπή σε Ιερά Μονή με καθεστώς Ν.Π.Δ.Δ. του «Ιερού Γυναικείου Ησυχαστηρίου Ευαγγελισμού Μητρός του Ηγαπημένου» στην Πάτμο, το οποίο λειτουργεί ως Ν.Π.Ι.Δ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Β' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως ακολούθως:

Α.....Στο άρθρο 1 παρ. 4 του Ν.590/1977 "Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος ορίζεται ότι: "4. Κατά τας νομικάς αυτών σχέσεις η Εκκλησία της Ελλάδος, οι Μητροπόλεις και Μοναί., είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου".

Επίσης στο άρθρο 39 παρ. 1,2,3 και 10 του ίδιου ως άνω νόμου ορίζονται τα ακόλουθα:

"1. Η Ιερά Μονή είναι θρησκευτικόν καθίδρυμα δια την άσκησιν των εν αυτή εγκαταβιούντων ανδρών ή γυναικών συμφώνως προς τας μοναχικάς επαγγελίας και τους περί μοναχικού βίου ιερούς Κανόνες και παραδόσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

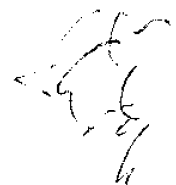
2. Εν τη Εκκλησία της Ελλάδος λειτουργούν Ιεραί Μοναί, τελούσαι υπό την πνευματικήν εποπτείαν του επιχωρίου Αρχιερέως, και Συνοδικαί Σταυροπηγιακαί Ιεραί Μοναί, τελούσαι υπό την πνευματικήν εποπτείαν της Δ.Ι.Σ.

3. Η ίδρυσις νέων και η διάλυσις ή συγχώνευσις υφισταμένων Μονών της Εκκλησίας της Ελλάδος συντελείται δια Προεδρικού Διατάγματος, εκδιδομένου μετά σύμφωνον γνώμην του επιχωρίου Αρχιερέως και έγκρισιν της Δ.Ι.Σ., προτάσει του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

.....
10. Δια κανονιστικών αποφάσεων της Δ.Ι.Σ. εγκρινομένων υπό της Ι.Σ.Ι. και δημοσιευμένων δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως θεσπίζονται τα πλαίσια λειτουργίας των εν τη περιοχή της Εκκλησίας της Ελλάδος Ορθοδόξων Ησυχαστηρίων, άτινα ιδρύονται ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού οικαιου κατά τας κειμένας διατάξεις και λειτουργούν επί τη βάσει του ιδρυτικού αυτών κανονισμού".

Περαιτέρω με την με αριθ. 142/1979 γνωμοδότηση της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κρίθηκε ότι οι Μητροπόλεις, η Πατριαρχική Εξαρχία, οι ενοριακοί ναοί και οι Μονές της Δωδεκανήσου, πλην της Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου της Πάτμου, έχουν χαρακτήρα νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, λόγω του σκοπού και της φύσεως των ασκουμένων από αυτές παράλληλα προς τις θρησκευτικές και διοικητικής φύσεως αρμοδιοτήτων, όπως ακριβώς ορίζεται στο νόμο και για τις αντίστοιχες θρησκευτικές μονάδες της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος και της ημιαυτονόμου Εκκλησίας της Κρήτης, οι οποίες ασκούν ταυτόσημα με τις Μητροπόλεις και την Εξαρχία της Δωδεκανήσου καθήκοντα.

Β. Ι. Με το υπ' αριθ. 338/1966 Β.Δ. συνεστήθη στην Πάτμο της Δωδεκανήσου Ίδρυμα υπό τη μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου,

με την επωνυμία "Ιερόν Γυναικείον Ησυχαστήριον Ευαγγελισμού της Μητρός του Ηγαπημένου Πάτμου" το οποίο τελεί υπό την πνευματική εξουσία του Πατριαρχικού Εξάρχου Πάτμου υπαγομένου στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κων/πόλεως, σύμφωνα με το άρθρο 1 του καταστατικού αυτού.

Στο άρθρο 34 του Κανονισμού αυτού ορίζεται ότι: "Ο παρών Κανονισμός, τυγχάνων συνοπτικός του ενταύθα αρκούντως μνημονευομένου λεπτομερούς Εσωτερικού τοιούτου, του ρυθμίζοντος την εσωτερικήν λειτουργίαν της Αδελφότητας, αποτελών δε τον απαρασάλευτον οργανισμόν μορφής, οργανώσεως, τρόπου λειτουργίας και διοικήσεως της Αδελφότητας, δεν δύναται να μεταβληθή ή τροποποιηθή ει μη μόνον υπό της Μοναχικής Αδελφότητας, αποφασίζούσης εν προκειμένω δια πλειοψηφίας των τεσσάρων πέμπτων (4/5) αυτής. Ο σκοπός και ο προορισμός της Μονής, πάντως, δεν δύναται να μεταβληθή ή τροποποιηθή οπωσδήποτε, ως και πάσα τούτου διάταξις, δι' ετέρας αντικειμένης εις το πνεύμα και γράμμα του περί Μοναχικών Καθεστώτων ορίζοντος Κανονικού νομοθέτου της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας".

Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω διατάξεως του Κανονισμού της η Μοναχική Αδελφότητα του Ιερού Μοναχικού Κοινοβίου αποφάσισε με την με αριθ. 2/16-4-1996 πράξη της την μετατροπή αυτού σε Μονή, η οποία θα είναι καθολικός διάδοχος του ανωτέρω Ιδρύματος και η οποία θα λειτουργεί, ως και οι λοιπές Μονές της Δωδεκανήσου, με τη μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, τελούσα υπό την άμεση κανονική εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Πατριαρχικού Εξάρχου Πάτμου και υποκείμενη μέσω αυτού στον Οικουμενικό Πατριαρχικό Θρόνο.

Την απόφαση αυτή ενέκρινε η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου με το από Σεπτεμβρίου 1997 Πατριαρχικό και Συνοδικό Σιγγιλιώδες Γράμμα της.

II. Το Ησυχαστήριο στο οποίο αναφέρεται το τεθέν ερώτημα αποτελεί, σύμφωνα με την ιδρυτική πράξη του (Β.Δ. 338/1966), Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, υπαγόμενο στη δικαιοδοσία του Εξάρχου και Ηγουμένου της Μονής του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου της Πάτμου (Ν.Π.Ι.Δ. κατά το καταστατικό της) και μέσω αυτού στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

Από τις διατάξεις του καταστατικού του, καθώς και από τις συνημμένες στο έγγραφο ερώτημα πράξεις του Ηγουμενικού Συμβουλίου και της Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου και τα λοιπά έγγραφα και στοιχεία του σχετικού φακέλου προκύπτει ότι, το Ησυχαστήριο αυτό από της ιδρύσεώς του λειτουργεί ουσιαστικά ως Ιερά Μονή με καθεστώς Ν.Π.Δ.Δ. Για να λειτουργεί, όμως, και τυπικά με τη μορφή αυτή θα πρέπει να καταργηθεί το Ησυχαστήριο - Ν.Π.Ι.Δ. και να ιδρυθεί πλέον Μονή που λειτουργεί ως Ν.Π.Δ.Δ., τηρουμένης αναλόγως της διαδικασίας της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν.590/1977. Στη Μονή αυτή, η οποία θα είναι καθολικός διάδοχος του καταργουμένου Ν.Π.Ι.Δ., θα μεταβιβασθούν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Ησυχαστηρίου που καταργείται.

Γ. Εν όψει των προαναφερθέντων, και δεδομένου ότι ήδη έχει τηρηθεί αναλόγως η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 39 του Ν.590/1977 (σύμφωνη γνώμη του Πατριαρχικού Εξάρχου και απόφαση - Συνοδικό Σιγγιλιώδες Γράμμα της Πατριαρχικής Ιεράς Συνόδου) διαδικασία, το Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έχει την γνώμη ότι για την ολοκλήρωση της καταργήσεως του Ησυχαστηρίου και της ιδρύσεως της Μονής απαιτείται η έκδοση του προβλεπομένου από την ανωτέρω διάταξη Προεδρικού Διατάγματος.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ
Αθήνα, 15/5/2014
Ο Προεδρεύων
Β' Τμήματος Ν.Σ.Κ.

Πασχάλης Κισσούδης
Νομικός Σύμβουλος
του Κράτους

Η Εισηγήτρια

ΜΕΤΑΞΙΑ ΑΝΔΡΟΒΙΤΣΑΝΕΑ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.